

KAUNO LOPŠELIS-DARŽELIS „GANDRIUKAS“

ANKSTYVASIS MUZIKINIS UGDYMAS

„Muzika yra universali žmonijos kalba“ (Henrys Hadsworth Longfellow)

Ankstyvasis muzikinis ugdymas

1. Pirmaisiais vaiko gyvenimo metais vyksta ypač spartus neuronų augimas, ir jei visa tai nepanaudojama muzikiniam lavinimui skatinti, smegenys juos vėliau naudos kitiems gebėjimams lavinti. Kuo ankščiau pradedamas neformalus muzikinis ugdymas, tuo geriau.
2. Ankstyvoji vaikystė (pirmieji treji vaiko gyvenimo metai) - tai laikotarpis, kai tėvų pageidavimu vaikai pradeda lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigas ir susiduria su kryptingu muzikiniu ugdymu.
3. Žadinti mažųjų dėmesį garsui - vienas svarbiausių pirmųjų muzikos mokytojo uždavinių.
4. Ankstyvuojant vaiko gyvenimo laikotarpiu, visa muzikinė veikla yra kaupti muzikinius išpūdžius bei lavinti muzikinius gebėjimus (ritmo pajautimą, intonavimą, dermės jausmą, muzikinius vaizdinius).
5. Klausantis, dalyvaujant, žaidžiant didėja balso ir klausos koordinacija, susikaupimas, lavėja atmintis, turtinamas žodynas. Vaikas pamėgsta muziką, linksta prie grožio. Svarbiausia vaikams yra teigiamos emocijos. Jei mažylis lanko vaikų grupę, muzikinė veikla padeda greičiau adaptuotis naujoje bendruomenėje, teigiamų emocijų prisodrintoje aplinkoje lengviau išgyvenamas atsiskyrimas su namiškiais. Muzika labai praturtina ugdymo procesą, nes emociingas turinys labiau paveikia vaiko giluminius klodus.

Muzikinio ugdymo būdai nuo gimimo iki trijų metų

1. Bendrauti su kūdikiu intonuojant: mėgdžioti jo gugavimo, juoko, verksmo, vėliau - kalbėjimo intonacijas; mėgdžioti vaiko balsą ir skatinti jį balsu išreikšti kuo įvairesnius garsus.

2. Kalbinti ir žadinti vaiką, ritmizuojant ir melodizuojant buitinę kalbą, naudojant kuo įvairesnes savo balso intonacijas.
3. Nešioti, sūpuoti, kilnoti kūdikį ir vyresnį vaiką, leidžiant jam pajusti ritmišką kūno judėjimą, ritmo ir tempo įvairovę; mėgdžioti paaugusio vaiko judesius ir skatinti juos varijuoti, atlikti sudėtingesnius.
4. Vaiko aplinkoje klausytis kuo įvairesnės muzikos įrašų ir kiek galima daugiau ją atlikti gyvai (balsu arba instrumentu), skatinti vaiką padainuoti bent vieną ar kelis garsus iš eilės.
5. Muzikos įrašų klausytis aktyviai judant, sūpuojant, „šokant“ su vaiku, stengiantis pamėgdžioti muzikos garsumo, aukščio, tembro ir kitus pokyčius; skatinti judesio išraiškingumą, naudojant skareleles ir kitas galimas priemones. Muzikos klausymasis padeda mokytis sukaupti dėmesį, lavina pastabumą, kūrybiškumą, pakelia nuotaiką, slopina įtampą.
6. Nuolat dainuoti kūdikiui įvairias dainas bei melodijas, skatinant jo atsaką į išgirstą melodiją ar ritmą, provokuojant jį atsakyti balsu arba judesiu. Daugiau dėmesio skirti ne dainos žodžiams, bet melodikai, ritmikai bei emocinei išraiškai. Daug kartų iš eilės atlikti paaugusio vaiko mėgstamą repertuarą.
7. Mėgdžioti aplinkoje girdimus gamtos ir mechaninius garsus, išreikšti juos įvairia intonacija, plojimu, beldimu, trepsėjimu.
8. Parūpinti mažyliui vaikiškų muzikinių žaislų: barškučių, varpelių, būgnelių, švilpynių ir t.t.

* * * * *

Taigi, muzika yra natūrali ir svarbi kūdikių ir mažų vaikų ugdymo dalis, turinti didžiulę įtaką jų augimui bei vystymuisi. Ankstyvasis muzikinis ugdymas yra viena iš priimtinausių vaiko vystymosi apraiškų. Tai visokeriopai pozityvus ugdymas, nes būdamas turtingas dvasiniu, psichofiziologiniu ir socialinio bendravimo aspektais, vaikas tampa harmoninga asmenybe.

Parengė: meninio ugdymo mokytoja Jelena Jakštienė

KAUNAS

2024